

mere eller mindre end det: Hvorvidt kan det lade sig gjøre at udvide eller forandre Grundlovens territoriale Omraade ved en simpel Rigsdagsbeslutning eller ved en Declaration af Kongen, i Henhold til en foregaaende Rigsdagsbeslutning, der ligesom forud giver Decharge til det Ministerium, som raader Kongen til ved en Declaration at forandre Statens territoriale Omraade? Jeg har haft ondt ved at komme ind paa dette Spørgsmaal, da Tiden ikke opfordrer meget til at opfaae flere Forsatnings-spørgsmaal end dem, der allerede ligge for; da der ikke kan være Tale om, at der fra nogen Side skulde reises Strid om en Incorporation af de otte slesvigste Sogne, hvorom her handles, og da endelig Alle maae ønske jo før jo hellere og med saa faa Besværligheder som muligt at glide hen til en endelig Ordning af Sagen, fordi Alle dog maae være enige om, at selv om der maastee ved denne Leilighed kunde siges at være begaaet eller blive begaaet Et og Andet, som i formel Henseende ikke er fuldstændig correct, maa en saadan Incorporation dog kunne hjemles og forsvares ved de andre Omstændigheders Tvang; men man vilde, som sagt, ikke gaae den Vej at tage Sagen som et fait accompli med saa faa Omstændigheder som muligt. Regjeringen provocerer, opfordrer Rigsdagen til at slutte sig til en bestemt formuleret Udtalelse, som, idet den fremtræder paa denne Maade, ikke blot indeholder en Afgjørelse af det specielle Tilfælde, hvorom der her er Spørgsmaal, men tillige opstiller en principiel Sætning, der er af allerstørste Betydning for vort hele constitutionelle Liv, og kan blive det i Fremtiden. Naar dette er Tilfældet, kan jeg for mit Vedkommende ikke slyde tilbage at gaae ind paa en Undersøgelse af, hvorvidt det er en vigtig constitutionel Bæresætning, som det ærede Ministerium saaledes her søger at bringe frem igjennem det Udcast til en Beslutning, det har forelagt. Efter min Overbeviisning er dette ikke en vigtig Fremgangsmaade; efter min Overbeviisning er det ikke forsvarligt at ville forandre Grundlovens territoriale Omraade ved en simpel Rigsdagsbeslutning. Vi maae gaae ind paa en Undersøgelse af dette Spørgsmaal, da det har viist sig, at der har været saamegen Uklarhed til-

stede om, hvad det egentlig er, hvorom det foreliggende Spørgsmaal dreier sig. Det ærede Medlem for Euenborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen), der igrødt ikke lader det mangle paa Skarpsindighed, har saaledes udtalt sig som om han slet ikke havde Blik paa, hvad det egentlig var der var Kjernepunktet i denne Strid. Han siger, at den Mening paa ingen Maade kan være rigtig, at noget som helst Stykke Jord, som ikke hører ind under Grundlovens Omraade, skulde kunne indbrages derunder uden Rigsdagens Samtykke, og han udviler, hvilke Farer der kunde følge deraf, navnlig ved at henvise til, at man ogsaa kunde tænke sig, at der kunde blive Spørgsmaal om, at Holsteen kunde blive indbraget under Kongerigets Grundlov. Som Følge deraf mener han, at det Udcast til en Beslutning, der er fremkommet fra Regjeringens Side, er fuldstændig berettiget, og han kan ikke begribe, siger han, den Modstand, der fra flere Sider er reist derimod. Jeg er imidlertid ikke blot fuldstændig enig med det ærede Medlem i, at man ikke kan indbringe Holsteen eller overhovedet noget Stykke Jord under Grundlovens Omraade uden Rigsdagens Samtykke; men jeg gaaer endnu meget videre, idet jeg siger, at en saadan Forandring ikke kan stee ved et blot Samtykke, men at der dertil kræves en Grundlovsbestemmelse. Man har sagt — ikke her i denne Sal, men ved en anden Leilighed, — at, naar man i Almindelighed vilde opfaae det Spørgsmaal, hvorvidt en Forandring af Grundlovens territoriale Omraade fordrede en Grundlovsbestemmelse, eller om ikke en anden Beslutningsform — en Lov eller en Beslutning — var tilstrækkelig, maalte man tage Hensyn til, hvorvidt Grundloven i nogle af dens enkelte positive Bestemmelser, i dens Ord eller Tal blev forandret ved en saadan Forandring i Territoriet. Jeg skal nu gjøre opmærksom paa, at, saaledes som Grundloven af 5te Juni 1849 er affattet, findes der i den — forekommer det mig — ikke en eneste Bestemmelse, som er af den Bestaafenhed, at man ikke meget godt kunde lægge ikke blot de 8 slesvigste Sogne, men ogsaa Halvdelen af Slesvig, ja endog det hele Slesvig, Holsteen og maa stee Mere med ind derunder, uden at no-